

Statenmededeling

Onderwerp

Aanbieding digitaal magazine 'De toekomst begint nu'

Datum

10 oktober 2017

Documentnummer

GS: 4259386

PS: 4262965

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Het doorlopen proces en de uitkomsten van het traject Toekomst Mobiliteit.

Aanleiding

Technologische en sociaaleconomische ontwikkelingen hebben een grote invloed op ons Brabantse mobiliteitssysteem. Als provincie pakken we niet alleen knelpunten op korte termijn aan, maar bereiden we ons ook voor op de uitdagingen van de toekomst. Om in te spelen op deze uitdagingen zijn we een jaar geleden met de discussiestarter '[Bewegend Perspectief](#)' gestart met het traject Toekomst Mobiliteit. We hebben een jaar lang op verschillende manieren het gesprek gevoerd met professionals en Brabanders over nieuwe concepten van mobiliteit, onze eventuele rol bij de ontwikkeling of acceptatie ervan en hoe we hierin optimaal samenwerken met partners. De uitkomsten van deze dialoog zijn verwerkt in een digitaal magazine: '[De toekomst begint nu](#)'. De dialoog heeft geleid tot een aantal belangrijke speerpunten en acties die we de komende periode gaan oppakken om stappen te zetten naar een toekomstbestendig mobiliteitssysteem.

In de Perspectiefnota 2017 hebben Uw Staten een bestuursopdracht aan het College gegeven om na te gaan wat nodig is om het handelingsrepertoire en instrumentarium als provincie te vernieuwen voor de toekomst van mobiliteit. Met de resultaten uit dit traject en de verwerking ervan in de [Statenmededeling Programmering Mobiliteit](#) en de begroting 2018 hebben we invulling gegeven aan deze opdracht.

Bevoegdheid

Wij hebben op basis van onze uitvoerende rol het digitale magazine 'De toekomst begint nu' vastgesteld. Wij informeren Uw Staten hierover, zodat Uw Staten hiervan kennis kunnen nemen op basis van uw kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol.

Kernboodschap

1. Een jaar lang in dialoog met Brabant over de toekomst van mobiliteit

Om een goed beeld te krijgen hoe Brabanders en professionals denken over de toekomst van mobiliteit en de rol van de overheid daarbij, hebben we op verschillende manieren een maatschappelijke dialoog gevoerd. De dialoog met Brabanders vond onder meer plaats aan de hand van een enquête die men kon invullen na afloop van een virtual reality ervaring over de toekomst van mobiliteit in een oude Daf. Daarnaast is een verdiepend gesprek gevoerd met de Club van 500 via bijeenkomsten, maar ook via discussies op Facebook. Met de professional binnen het mobiliteitsveld zijn we tijdens verschillende inhoudelijke bijeenkomsten in gesprek gegaan over de toekomst van mobiliteit en de rol die we hierin hebben als overheid.

Om huidige knelpunten en uitdagingen snel, integraal en samen met andere overheden op te pakken, hebben we ingezet op het vergroten van de bestuurlijke uitvoeringskracht. Daartoe hebben we in het voorjaar regionale ontwikkeldagen georganiseerd. Daar zijn we in gesprek gegaan met de wethouders Ruimte en Mobiliteit over bestaande ambities, opgaven en nieuwe afspraken. U bent over de resultaten van deze dagen geïnformeerd via de Statenmededeling Programmering Mobiliteit.

We hebben Uw Staten tijdens de Informatiebijeenkomst op 2 december 2016 geïnformeerd over de vraagstukken die op ons af komen en het traject van Toekomst Mobiliteit. Tijdens de Themabijeenkomst op 7 juli 2017 hebben we met Uw Staten het gesprek gevoerd over de eerste uitkomsten van de dialoog rond het openbaar vervoer en zelfrijdende voertuigen.

2. De toekomst begint nu

Het digitaal magazine 'De toekomst begint nu' is het resultaat van het traject Toekomst Mobiliteit, waarin we een maatschappelijke dialoog voerden over de toekomst van mobiliteit in Brabant. Na een jaar van dialoog is de balans opgemaakt en zijn de belangrijkste bevindingen op de vraagstukken weergegeven en vertaald naar speerpunten en acties. De toekomst begint nu betekent dat we niet alleen willen praten over wat er in de toekomst gaat veranderen maar dat we nu ook al concreet aan de slag gaan. Dit is geen nieuw beleid en een aantal acties zijn al gaandeweg het jaar opgepakt in de huidige (uitvoerings)programma's.

Uit de dialoog is gebleken dat ook andere overheden, marktpartijen en kennisinstellingen dezelfde vragen hebben met betrekking tot de toekomst van mobiliteit. We zitten samen in dezelfde zoektocht. De gevoerde dialoog heeft hierbij geholpen, maar heeft ons ook bevestigd dat we als provincie een aantal ontwikkelingen goed hebben opgepakt binnen lopende programma's, zoals binnen het programma SmartwayZ.NL. Eén ding gaan we in elk geval oppakken: experimenten om te leren voor de toekomst. Uit de dialoog blijkt dat

Datum

10 oktober 2017

Documentnummer

GS: 4259386

PS: 4262965

Brabanders over het algemeen wel open staan voor vernieuwende concepten maar vaak onbekend zijn met de mogelijkheden. Met het experimenteren in de praktijk maken we inwoners en gebruikers bekend met nieuwe concepten, waaronder nieuwe mobiliteitsdiensten.

Datum

10 oktober 2017

Documentnummer

GS: 4259386

PS: 4262965

➤ De provincie maakt Noord-Brabant klaar voor de zelfrijdende auto en coöperatief rijden

Samen met partners geven we een impuls aan de ontwikkeling van autonoom en coöperatief rijden met personen- en vrachtauto's. Daarbij denken we tevens na over het wegbeheer van de toekomst.

- Binnen het programma SmartwayZ.NL experimenteren we in de praktijk met autonoom en coöperatief rijden en nieuwe mobiliteitsdiensten. Zo faciliteren we de ontwikkeling van start-ups binnen het Mobility Lab, schalen we innovaties op binnen de 70 kilometer lange testomgeving MobilitymoveZ.NL en passen we bewezen concepten toe in een Marktplaats voor Mobiliteit.
- We blijven ons inzetten voor Europese standaardisatie van wet- en regelgeving voor het testen en toelaten van zelfrijdende voertuigen op de openbare weg.
- We onderzoeken hoe onze rol als wegbeheerder in de toekomst gaat veranderen door autonoom en coöperatief rijden. Hierin hebben we aandacht voor een andere rolverdeling met marktpartijen, bijv. op het gebied van slimme verkeerslichten en voertuigdata. We participeren actief in proefprojecten om te leren op het gebied van zowel aanleg als beheer en onderhoud van onze wegen inclusief de vertaling hiervan naar onze onderhoudscontracten.

➤ De provincie maakt het openbaar vervoer toekomstbestendig en klaar voor mobiliteit als dienst

We maken ons openbaar vervoerbeleid klaar voor de verschuiving naar mobiliteit als dienst. Eén geïntegreerd systeem waarbij meer maatwerk geboden kan worden, onafhankelijk van de vervoerswijze. Dit doen we door te experimenteren in de praktijk en hier lering uit te trekken voor toekomstige concessies.

- We scherpen ons huidige ov-beleid aan. Dit start eind 2017 met het inzichtelijk maken van het huidige en toekomstige speelveld. In 2018 werken we dit uit in een strategie voor de concessie van de toekomst.
- De provincie blijft actief experimenteren met mobiliteit als dienst en met nieuwe vervoersconcepten, ook binnen de huidige concessies. Hierdoor doen we ervaringen op voor nieuwe concessies en leren we van de ervaringen van reizigers in deze transitie.

➤ De provincie stimuleert experimenten in de slimme logistiek en stedelijke distributie

Om de bereikbaarheid en leefbaarheid van binnensteden te verbeteren, moet logistiek en stedelijke distributie slimmer en duurzamer worden. Dat doen we met pilots en meer samenwerking.

- De provincie stimuleert en faciliteert samen met partners in het programma SmartwayZ.NL experimenten en toepassingen voor slimme logistiek, onder meer op de goederencorridor A67-A58 (bijvoorbeeld d.m.v. platooning, vrachtwagens die als een treintje kunnen rijden).
- De provincie stimuleert via het Multimodaal Coördinatie- en Adviescentrum Brabant meer samenwerking tussen logistieke partijen en met kennisinstellingen om de bestaande infrastructuur beter te benutten en de kennisontwikkeling beter af te stemmen op de behoeften van het bedrijfsleven.

➤ De provincie streeft naar een duurzaam mobiliteitssysteem

De provincie blijft duurzame vormen van mobiliteit stimuleren, en gaat duurzaam om met het beheer en onderhoud van onze infrastructuur.

- Fiets: we leggen voor 2020 vijf snelfietsroutes aan, starten met nog vier andere snelfietsroutes en stimuleren het fietsgebruik via marketing en een werkgeversaanpak.
- Elektrisch rijden: we investeren in laadinfrastructuur voor elektrisch rijden. In 2020 moeten er 100.000 elektrische voertuigen in Brabant rijden. En in 2025 moet het volledige openbaar (bus)vervoer in Brabant zero emissie zijn.
- Infrastructuur: met de Kwaliteitsnota Onderhoud Provinciale Infrastructuur stimuleren we innovatie en verduurzaming. We richten onze infrastructuur zo in dat beheer en onderhoud hiervan uiterlijk in 2050 volledig CO2-neutraal is. Ook vergroten we de uitvoeringskracht door het faciliteren van ontwikkelingen en ambities vanuit de regio.

➤ De provincie stimuleert het toegankelijk maken van data en blijft onderzoek doen naar de behoeften van Brabanders

De komende jaren wordt data steeds belangrijker, o.a. om het verkeer te managen en te stroomlijnen, en om nieuwe diensten mogelijk te maken. Door data toegankelijk te maken én te analyseren, krijgen we meer inzicht in reisgedrag. Daarnaast blijven we met Brabanders in gesprek gaan over reisbehoeften en -wensen.

- We stellen in 2018 een regionale datastrategie op, zodat ons databeleid klaar is voor de toekomst. Dit doen we in overleg met medeoverheden en het bedrijfsleven.
- We gaan experimenteren met het openstellen en toepassen van data. We starten met een datadashboard voor de logistieke sector, waarin verschillende bedrijven en overheden onderling data delen.

Datum

10 oktober 2017

Documentnummer

GS: 4259386

PS: 4262965

- We doen verder onderzoek naar de behoeftes en motivaties van gebruikers: hoe komen zij tot hun reisgedrag en wat betekent dit voor innovaties? We blijven hierover ook in gesprek met Brabanders. Binnen het testtraject MobilitymoveZ.nl betrekken we gebruikers direct bij de ontwikkeling van zelfrijdende voertuigen.

Datum

10 oktober 2017

Documentnummer

GS: 4259386

PS: 4262965

➤ De provincie gaat nog meer opereren als één overheid, samen met partners

Mobiliteit overstijgt geografische en beleidsinhoudelijke grenzen. Daarom moeten we nog meer samenwerken met andere overheden, marktpartijen en kennisinstellingen.

- We werken aan de 'ontschotting' van het mobiliteitsbudget en vertalen dit in een nieuwe opzet van de begroting voor 2019. Bovendien stemmen we samen met onze partners alle budgetten beter op elkaar af zodat ze efficiënter worden besteed.
- We zoeken nog meer de verbinding tussen ruimte en mobiliteit door ons verstedelijkingsbeleid te koppelen aan een toekomstvast mobiliteitssysteem. Dit is belangrijk voor de aanpak van de (stedelijke) mobiliteitsopgave in Brabant. We houden daarom vanaf nu twee keer per jaar regionale ontwikkeldagen.

Consequenties

1. De dialoog zal worden afgesloten op de Dutch Design Week

De opbrengsten van de dialoog zullen worden gepresenteerd op de Dutch Design Week (DDW) van 21 oktober tot en met 29 oktober in Eindhoven. Voor het publiek is er een attractie op het ketelhuisplein waar mensen via een Augmented Reality ervaring resultaten uit de dialoog te zien en te horen krijgen. Daarnaast is er op 25 oktober van 14 tot 16 uur een slotbijeenkomst waarvoor Uw Staten ook uitgenodigd is.

Na de DDW gaan we aan de slag met de speerpunten en acties. In een aantal gevallen gaat dit om voortzetting van bestaand beleid en al ingezette trajecten. In sommige gevallen zal ook een aanscherping van huidig beleid nodig zijn, zoals met betrekking tot het openbaar vervoer. Uw Staten zullen vanaf eind 2017 actief betrokken worden bij dit traject.

2. De resultaten van de dialoog worden verwerkt en opgepakt binnen de reeds lopende programma's

De resultaten van de dialoog, waaruit de speerpunten zijn voortgekomen, worden verwerkt in reeds lopende provinciale programma's. Bestaand beleid, zoals het PVVP, blijft het kaderstellend uitgangspunt, tot we aanleiding zien om op basis van de uitkomsten van het traject Toekomst Mobiliteit aanpassingen voor te stellen aan Uw Staten. Een voorbeeld hiervan zou een aanpassing van het ov-beleid kunnen zijn in voorbereiding op de nieuwe concessie. De uitkomsten van het traject Toekomst Mobiliteit vormen waar mogelijk input voor de Brabantse Omgevingsvisie.

Europese en internationale zaken

We hebben gedurende het proces Toekomst Mobiliteit ook gekeken naar goede voorbeelden uit andere landen om daarmee de discussie op gang te brengen of te verrijken. Een voorbeeld hiervan is de Transport Act van Finland of de internationale benchmark binnen het programma SmartwayZ.NL.

Communicatie

De resultaten van de dialoog zullen worden gepresenteerd op de Dutch Design Week van 21 tot en met 29 oktober in Eindhoven.

Vervolg

- De speerpunten zullen een vervolg krijgen binnen het huidige beleid en binnen bestaande programma's.
- Wanneer nieuw beleid of een aanscherping van bestaand beleid aan de orde is, betrekken we Uw Staten, zoals rondom vernieuwing van het ov.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: Bram van den Hout, BvdHout@brabant.nl,
Cluster Mobiliteit en Infra en Afdeling Integraal Mobiliteitsbeleid

Opdrachtnemer: Arwina de Boer/Ludger Schrauwen,
AdBoer@brabant.nl, LSchrauwen@brabant.nl
Cluster Mobiliteit en Infra en Afdeling Integraal Mobiliteitsbeleid

Datum

10 oktober 2017

Documentnummer

GS: 4259386

PS: 4262965